

A középszintű szóbeli vizsga értékelési útmutatója

Francia nyelv

A szóbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az értékelési eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden feleletet ezen szempontok segítségével kell értékelni.

Általános útmutató

A következő táblázat az értékelési szempontokat és az egyes szempontok szerint adható maximális pontszámot mutatja.

1. TÁRSALGÁS	MAXIMÁLIS PONTSZÁM	ELÉRT PONTSZÁM
Az interakció megvalósítása	3	
Szókincs, lexikai gazdagság, kifejezőmód	3	
Összesen:	6	

2. SZEREPJÁTÉK	MAXIMÁLIS PONTSZÁM	ELÉRT PONTSZÁM
Kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása	3	
Szókincs, lexikai gazdagság, kifejezőmód	3	
Összesen:	6	

3. ÖNÁLLÓ TÉMAKIFEJTÉS	MAXIMÁLIS PONTSZÁM	ELÉRT PONTSZÁM
Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése	3	
Szókincs, lexikai gazdagság, kifejezőmód	3	
Összesen:	6	

A HÁROM FELADAT UTÁN EGYÜTTESEN ÉRTÉKELENDŐ SZEMPONTOK	MAXIMÁLIS PONTSZÁM	ELÉRT PONTSZÁM
Nyelvhelyesség	6	
Nyelvi gazdagság, igényesség	3	
Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés	6	
Összesen:	15	

A SZÓBELI VIZSGARÉSZ PONTSZÁMA	33	
---------------------------------------	-----------	--

Amennyiben a vizsgázó felelete az első értékelési szempont alapján 0 pontos (Az *interakció megvalósítása, A kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása, illetve Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése*), az adott feladat összpontszáma is 0 pont. Nyelvhelyességet, nyelvi gazdagságot és kiejtést ennek ellenére pontozunk. Ezek a pontszámok akkor érnek automatikusan 0 pontot, ha mindhárom feladatban az első értékelési szempont 0 pontos.

Társalgás (első feladat)

Az interakció megvalósítása

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- megérti-e a hozzá intézett beszédet, és megfelelően reagál-e;
- válaszai kellő mennyiségű és mélységű információt tartalmaznak-e;
- mondanivalóját logikusan, összefüggően fejti-e ki;
- aktívan vesz-e részt a beszélgetésben;
- képes-e a kommunikációs stratégiák alkalmazására.

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó...			
<p>- folyékony interakcióra képes,</p> <p>- teljes mértékig megérti a hozzá intézett beszédet,</p> <p>- válaszai teljes mértékig felelnek a kérdésekre, és kellő mennyiségű információt tartalmaznak,</p> <p>- mondanivalóját részletesen és világosan fejezi ki, és beszélgetőpartnere megnyilatkozásaira megfelelően reagál,</p> <p>- aktívan vesz részt a beszélgetésben, és megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.</p>	<p>- a hozzá intézett kérdéseket nagyrészt megérti. A megértés hiányosságait visszakérdezéssel kompenzálni tudja, a hiányos pontok tisztázására önállóan is képes,</p> <p>- válaszai túlnyomórészt felelnek a kérdésekre, kiegészítő kérdések segítségével megfelelő mennyiségű információt ad,</p> <p>- mondanivalóját általában világosan fejezi ki, és beszélgetőpartnere megnyilatkozásaira általában megfelelően reagál,</p> <p>- túlnyomórészt aktívan vesz részt a beszélgetésben, és általában megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.</p>	<p>- csak hiányosan érti meg a hozzá intézett beszédet, de a kommunikációt némi segítséggel még fenn tudja tartani,</p> <p>- válaszai csak részben felelnek a kérdésekre, szándékait részben értelmezhetően ki tudja fejezni, és beszélgető partnere megnyilatkozásaira részben megfelelően reagál,</p> <p>- mondanivalóját nem elég részletesen fejti ki,</p> <p>- a beszélgetésben nehezen vesz részt, a kommunikációs stratégiákat kevésbé, illetve nem megfelelően alkalmazza.</p>	<p>- nehezen vagy egyáltalán nem érti meg a hozzá intézett beszédet,</p> <p>- válaszai alig vagy egyáltalán nem felelnek meg, illetve mondanivalóját nem kellő részletességgel fejezi ki, válaszai nem tartalmaznak elég információt,</p> <p>- nagyon nehezen vagy nem képes a beszélgetésben részt venni, nem él a kommunikációs stratégiák eszközeivel.</p>

Szókincs, kifejezés mód

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- szókincsre megfelel-e a témának és a közlési szándéknak,
- szóhasználatában mennyire törekszik választékosságra;
- képes-e a nyelvi etikett és a megfelelő stílus alkalmazására.

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó...			
<p>- a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincsset használ, és törekszik arra, hogy változatosan fejezze ki magát,</p> <p>- ritkán keresi a szavakat, és ilyen helyzetekben képes körülírásokat használni mondanivalója kifejtésében,</p> <p>- a megfelelő nyelvi regisztert használja.</p>	<p>- néha nem a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincsset használ, ami azonban nem nehezíti jelentősen a mondanivalója megértését,</p> <p>- többször keresi a szavakat és/vagy ismételi,</p> <p>- általában a megfelelő nyelvi regisztert használja.</p>	<p>- sokszor egyszerű, nem a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincsset használ, ami esetenként jelentősen megnehezíti a mondanivalója megértését,</p> <p>- lexikai hiányosságait csak ritkán tudja átfogalmazással és körülírással kompenzálni,</p> <p>- sokszor keresi a szavakat, és sokat ismételi,</p> <p>- gyakran nem a megfelelő nyelvi regisztert használja.</p>	<p>- szegényes, a témának és a közlési szándéknak nem megfelelő szókincsset használ, ami többször akadályozza a mondanivalója megértését,</p> <p>- feltűnően keresi a szavakat,</p> <p>- nem a megfelelő nyelvi regisztert használja.</p>

Szerepjáték (második feladat)

A kommunikációs cél elérése és az interakció megvalósítása

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- eléri-e a feladatnak megfelelő kommunikációs célokat;
- aktívan vesz-e részt a beszélgetésben;
- képes-e a kommunikációs stratégiák alkalmazására.

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó...			
<p>- teljes mértékig eléri a feladatban meghatározott kommunikációs célját, szándékait világosan fejezi ki, és beszélgetőpartnere megnyilatkozásaira megfelelően reagál,</p> <p>- amennyiben vita alakul ki, állást tud foglalni és érveket sorakoztat fel, megvédi álláspontját, ellentmond a beszélgető partnerének,</p> <p>- meg tudja indokolni és fenn tudja tartani nézeteit, megfelelő magyarázatot és érveket szolgáltatva,</p> <p>- aktívan vesz részt a beszélgetésben, és megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.</p>	<p>- a feladatban meghatározott kommunikációs célját eléri, szándékait általában világosan fejezi ki, és beszélgető partnere megnyilatkozásaira általában megfelelően reagál,</p> <p>- meg tudja fogalmazni álláspontját, bár nézeteit gyakran nem kellő hatékonysággal védi meg,</p> <p>- túlnyomórészt aktívan vesz részt a beszélgetésben, és általában megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.</p>	<p>- a feladatban meghatározott kommunikációs célját részben eléri, szándékait részben értelmezhetően ki tudja fejezni, és beszélgető partnere megnyilatkozásaira részben megfelelően reagál,</p> <p>- a beszélgetésben nehezen vesz részt, a kommunikációs stratégiákat kevésbé, illetve nem megfelelően alkalmazza.</p>	<p>- a feladatban meghatározott kommunikációs célját egyáltalán nem éri el,</p> <p>- beszélgető partnere megnyilatkozásaira nem, vagy nem megfelelően reagál,</p> <p>- nagyon nehezen, vagy nem képes a beszélgetésben részt venni, nem él a kommunikációs stratégiák eszközeivel.</p>

Szókincs, kifejezés mód

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- szókincse megfelel-e a témának és a közlési szándéknak, a szituációnak és a szerepnek;
- szóhasználatában mennyire törekszik választékosságra;
- képes-e a nyelvi etikett és a megfelelő stílus alkalmazására.

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó...			
- a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincset használ, és törekszik arra, hogy változatosan fejezze ki magát, - ritkán keresi a szavakat, és ilyen helyzetekben képes körülírásokat használni mondanivalója kifejtésében, - a megfelelő nyelvi regisztert használja.	- néha nem a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincset használ, ami azonban nem nehezíti jelentősen a mondanivalója megértését, - többször keresi a szavakat és/vagy ismételi, - általában a megfelelő nyelvi regisztert használja.	- sokszor egyszerű, nem a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincset használ, ami esetenként jelentősen megnehezíti a mondanivalója megértését, - lexikai hiányosságait csak ritkán tudja átfogalmazással és körülírással kompenzálni, - sokszor keresi a szavakat, és sokat ismételi, - gyakran nem a megfelelő nyelvi regisztert használja.	- szegényes, a témának és a közlési szándéknak nem megfelelő szókincset használ, ami többször akadályozza a mondanivalója megértését, - feltűnően keresi a szavakat, - nem a megfelelő nyelvi regisztert használja.

Önálló témakifejtés (harmadik feladat)

Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy

- a vizsgázó elég részletesen fejti-e ki a témát;
- a vizsgázó logikusan rendezi-e el a mondanivalóját;
- a vizsgázó összefüggően fejti-e ki a mondanivalóját;
- kell-e a vizsgázatónak segítő kérdéseket feltennie.

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó...			
- a képi/verbális információ felhasználásával részletesen és megfelelő mélységben tárgyalja a témát, - témakifejtése önálló, kellő mennyiségű információt tartalmaz, nincs, vagy alig van szüksége segítő kérdésekre, - mondanivalóját bevezeti, részletezi, majd lezárja, logikusan, jól követhetően és összefüggően adja elő.	- a képi/verbális információ felhasználásával megfelelő mélységben tárgyalja a témát, - segítő kérdés alapján képes a téma teljes kifejtésére, - törekszik arra, hogy mondanivalóját logikusan és összefüggően mondja el.	- a képi/verbális információ felhasználásával felszínesen tárgyalja a témát, felelete nem tartalmaz kellő mennyiségű információt, - a segítő kérdésekre válaszolva is csak részben képes a téma további kifejtésére, - mondanivalójának elrendezése rendszertelen, nem logikus felépítésű, rosszul követhető témakifejtés akadozó.	- a képi/verbális információ felhasználásával nem képes önállóan kifejtetni a témát, - nem tud válaszolni a segítő kérdésekre, - mondanivalóját rendezetlen, összefüggéstelen, izolált mondatokkal közvetíti, - felelete nem logikus felépítésű, rosszul követhető.

Szókincs, kifejezés mód

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- szókincse megfelel-e a témának és a közlési szándéknak ;
- szóhasználatában mennyire törekszik választékosságra;
- képes-e a nyelvi etikett és a megfelelő stílus alkalmazására.

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó...			
- a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincset használ, és törekszik arra, hogy változatosan fejezze ki magát. - ritkán keresi a szavakat, és ilyen helyzetekben képes körülírásokat használni mondanivalója kifejtésében, - a megfelelő nyelvi regisztert használja.	- néha nem a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincset használ, ami azonban nem nehezíti jelentősen a mondanivalója megértését. - többször keresi a szavakat és/vagy ismételi, - általában a megfelelő nyelvi regisztert használja.	- sokszor egyszerű, nem a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincset használ, ami esetenként jelentősen megnehezíti a mondanivalója megértését. - lexikai hiányosságait csak ritkán tudja átfogalmazással és körülírással kompenzálni, - sokszor keresi a szavakat, és sokat ismételi, - gyakran nem a megfelelő nyelvi regisztert használja.	- szegényes, a témának és a közlési szándéknak nem megfelelő szókincset használ, ami többször akadályozza a mondanivalója megértését. - feltűnően keresi a szavakat, - nem a megfelelő nyelvi regisztert használja.

A három feladat után együttesen értékelendő szempontok

Nyelvhelyesség

Ezen az értékelési szemponton belül az értékeljük, hogy a vizsgázó

- a nyelvi elemeket, struktúrákat funkciójuknak megfelelően alkalmazza-e;
- a szintnek, a témának és a szituációnak megfelelő nyelvi eszközöket használ-e;
- képes-e önkorrekcióna,
- előfordulnak-e értést akadályozó nyelvtani hibák.

6-5 pont	4-3 pont	3-2 pont	1-0 pont
A vizsgázó...			
- nyelvhasználatát jó grammatikai biztonság jellemzi, - mondanivalójának megfelelő nyelvtani szerkezeteket használ, a nyelvi struktúrákat funkciójuknak teljesen megfelelően alkalmazza, - csak kevés hibát ejt, amelyek nem súlyosak, a mondanivaló megértését nem akadályozzák, és amelyeket gyakran önállóan ki is javít, - néhány tévesztés előfordulhat, amelyek nem zavarják a megértést.	- folyékony nyelvhasználatát nem akadályozzák nyelvtani hiányosságai, - a kommunikációs szándék teljesítésében nem gátolják nyelvtani hiányosságai, - mondanivalójának megfelelő nyelvtani szerkezeteket használ, - ugyan többször hibázik, hibái és tévesztései nem, vagy csak ritkán súlyosak, és sosem zavarják a megértést, - önkorrekcióna képes.	- nyelvtani hiányosságai megakadályozzák a folyékony nyelvhasználatot, - nyelvtani hiányosságai a kommunikációs szándék teljesítésében többször gátolják őt, - nyelvhasználatában előfordulnak súlyos és szisztematikus hibák, - sok olyan hibát ejt, amelyek a mondanivaló megértését jelentősen megnehezítik, - önkorrekcióna nem képes.	- mondanivalója a nyelvtani hibák miatt nem érthető, - nyelvtani hiányosságai ellehetetlenítik a folyékony nyelvhasználatot, - nyelvtani hiányosságai megakadályozzák őt a kommunikációs szándék teljesítésében, - önkorrekcióna nem képes.

Nyelvi gazdagság, igényesség

Ezen az értékelési szemponton belül az értékeljük, hogy a vizsgázó

- mennyire törekszik igényes nyelvhasználatra;
- mennyire képes a nyelvi funkciókhoz több szerkezetet is rendelni, azaz
- mennyire képes a mondanivaló tartalmi megfeleltetése mellett a nyelvi változatosság megvalósítására,
- mennyire képes a nyelvet önállóan, kreatívan felhasználni mondanivalójának pontosabb kifejezése érdekében.

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó...			
- igényesen, változatosan használja a nyelvi struktúrákat, - bonyolultabb nyelvi struktúrákat alkalmaz, ezeket helyesen használja, - mondanivalóját képes változatos nyelvi eszközökkel pontosítani, árnyalni.	- érezhetően törekszik az igényes, változatos nyelvi struktúrák használatára, - bonyolultabb nyelvi struktúrák alkalmazásakor téveszt, ez azonban csak kis mértékben zavarja a megértést. - mondanivalóját többször képes változatos nyelvi eszközökkel pontosítani, árnyalni.	- nem törekszik az igényes, változatos nyelvi struktúrák használatára, - bonyolultabb nyelvi struktúrákat nem alkalmaz, - beszéde nyelvileg egyszerű, ismétlődő, - mondanivalóját nem képes változatos nyelvi eszközökkel pontosítani, árnyalni.	- a nyelvi struktúrák ismeretének korlátozottsága miatt nem törekszik igényes és változatos használatra, - beszéde nyelvileg egyszerű, ismétlődő, - kizárólag egyszerű struktúrákat alkalmaz.

Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó beszéde érthető-e és követhető-e, azaz megfelelő-e

- a beszédtempója,
- kiejtése és hanglejtése.

6 pont	5-4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó...				
- beszédén nem, vagy alig érezni anyanyelvi hatást, - beszédét könnyű megérteni és követni. - beszédtempója kiegyensúlyozott, folyamatos. A beszéd és a csend ritmikus váltakozása a szituációnak megfelelően indokolt. - intonációja az idegennyelvi normáknak és a közléstartalomnak megfelel.	- beszédét az enyhe anyanyelvi hatás ellenére is könnyű megérteni és követni, - érezhetően törekszik francia anyanyelvi beszélőhöz hasonló kiejtéssel beszélni. - beszédtempója kiegyensúlyozott, bár néha megtörik, hogy időt nyerjen a gondolat nyelvi megformálásához. - intonációja néha nem felel meg a normáknak és a szituációnak, ez azonban nem zavarja a megértést.	- beszédét, hangképzését komolyabb anyanyelvi hatás jellemzi, - beszédtempója töredezett, de még jól követhető, - intonációja az anyanyelvi normákat követi, és gyakran nem felel meg a szituációnak, - nem törekszik francia anyanyelvi beszélőhöz hasonló kiejtéssel beszélni.	- beszédét, hangképzését súlyos anyanyelvi hatás jellemzi, mely gyakran megakadályozza a megértést, és gyakori vissza-kérdézt igényel. - beszédtempója töredezett, indokolatlanul lassú, gyakran nem követhető. - intonációja kizárólag az anyanyelvi normákat követi, és nem felel meg a szituációnak. - egyáltalán nem törekszik francia anyanyelvi beszélőhöz hasonló kiejtéssel beszélni.	- beszéde, hangképzésének súlyos hiányosságai megakadályozzák a megértést. - beszédtempója teljesen töredezett, jellemző, hogy a hosszú csendet rövid és rosszul formált megnyilatkozás követi.